

Briuselis, 2025 m. balandžio 28 d.
(OR. en)

8352/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0099(NLE)

POLCOM 77
SERVICES 20
FDI 6
COASI 57

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. balandžio 25 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 183 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimu įsteigtame Prekybos komitete, dėl to susitarimo pakeitimų, susijusių su pagrindiniais principais ir teisėmis darbe

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 183 final.

Pridedama: COM(2025) 183 final.

Briuselis, 2025 04 25
COM(2025) 183 final

2025/0099 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimu įsteigtame Prekybos komitete, dėl to susitarimo pakeitimų, susijusių su pagrindiniais principais ir teisėmis darbe

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimu¹ (toliau – Susitarimas) įsteigtame Prekybos komitete, dėl numatomo Prekybos komiteto sprendimo, kuriuo iš dalies keičiamos Susitarimo 19.3 straipsnio 3 ir 5 dalys, priėmimo. Siūlomu 19.3 straipsnio 3 dalies pakeitimu numatoma į pagrindinių principų ir teisių darbe sąrašą įtraukti saugią ir sveiką darbo aplinką pagal 2022 m. birželio 10 d. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) generalinės konferencijos 110-ojoje sesijoje (toliau – 110-oji Tarptautinė darbo konferencija) priimtą I rezoliuciją². Be to, siūlomu pakeitimu numatoma atnaujinti nuorodą į TDO deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, pateikiant nuorodą į jos naujausią pakeitimą, padarytą 110-ojoje Tarptautinėje darbo konferencijoje. Galiausiai, atsižvelgiant į naujausius TDO deklaracijos dėl pagrindinių principų ir teisių darbe pakeitimus ir į 19.3 straipsnio 3 dalies pakeitimus, siūlomame pakeitime taip pat numatoma išbraukti 19.3 straipsnio 5 dalyje pateiktą išnašą.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimas

Susitarimo tikslas – „liberalizuoti ir lengvinti prekybą bei investicijas, taip pat skatinti glaudesnius Šalių tarpusavio ekonominius ryšius“. Susitarimas įsigaliojo 2024 m. gegužės 1 d.

Susitarimo 19 skyriaus (Prekyba ir darnus vystymasis) tikslas – „labiau integruoti darnų vystymąsi, ypač jo aplinkos ir socialinius aspektus (visų pirma – darbo), į Šalių tarpusavio prekybos ir investicijų santykius, be kita ko, stiprinant dialogą ir bendradarbiavimą“.

2.2. Prekybos komitetas

Prekybos komitetas įsteigtas pagal Susitarimo 24.1 straipsnį (Prekybos komitetas). Susitarimo 27.1 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Prekybos komitetas gali iš dalies keisti Susitarimą, jei tai numatyta Susitarimo 24.3 straipsnyje. 24.3 straipsnio j punkte nustatyta, kad Prekybos komitetas gali priimti sprendimus iš dalies pakeisti 19 skyriaus (Prekyba ir darnus vystymasis) 19.3 straipsnio (Daugiašaliai darbo standartai ir susitarimai) 3 ir 4 dalis.

19.3 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Prekybos komitetas ne vėliau kaip per pirmąjį posėdį gali priimti sprendimą iš dalies pakeisti 19.3 straipsnio 3 dalį, kad saugi ir sveika darbo aplinka būtų priskirta prie pagrindinių principų ir teisių darbe.

2.3. Numatomas Prekybos komiteto aktas

Kaip numatyta Susitarimo 19.3 straipsnio 4 dalyje, Prekybos komitetas per pirmąjį posėdį turėtų priimti sprendimą (toliau – numatomas aktas), kad 19.3 straipsnio 3 dalyje būtų atsižvelgta į saugios ir sveikos darbo aplinkos įtraukimą į TDO pagrindinių principų ir teisių darbe sistemą. Numatomu aktu taip pat būtų pakeista nuoroda į TDO deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, pateikiant nuorodą į jos paskutinį pakeitimą, padarytą 110-ojoje Tarptautinėje

¹ Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimas (OL L, 2024/866, 2024 3 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2024/866/oj).

² Rezoliucija dėl saugios ir sveikos darbo aplinkos įtraukimo į TDO pagrindinių principų ir teisių darbe sistemą (ILC.110 / Rezoliucija I), https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/%40ed_norm/%40relconf/documents/mee tingdocument/wcms_848632.pdf.

darbo konferencijoje. Galiausiai aktu turėtų būti iš dalies pakeista 19.3 straipsnio 5 dalis ir išbraukta tame straipsnyje pateikta išnaša.

Numatomo akto tikslas – iš dalies pakeisti Susitarimo 19.3 straipsnio 3 ir 5 dalis taip:

- (1) nuoroda į TDO deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe turėtų būti atnaujinta nurodant jos paskutinį pakeitimą, priimtą 2022 m. 110-ojoje Tarptautinėje darbo konferencijoje;
- (2) saugi ir sveika darbo aplinka turėtų būti priskirta prie pagrindinių principų ir teisių darbe, išvardytų 19.3 straipsnio 3 dalyje, ir
- (3) nebeaktuali 19.3 straipsnio 5 dalyje pateikta išnaša turėtų būti išbraukta.

Siūlomas 19.3 straipsnio 3 ir 5 dalių pakeitimas atitinka 2022 m. birželio 10 d. Rezoliuciją I, kuria per 110-ąją Tarptautinę darbo konferenciją, be kita ko:

1. „[n]usprendžiama iš dalies pakeisti TDO deklaracijos dėl pagrindinių principų ir teisių darbe 2 dalį, kad po žodžių „diskriminacijos darbo ir profesinės veiklos srityje panaikinimas“ būtų įrašyti žodžiai „ir e) saugi ir sveika darbo aplinka“, ir padaryti atitinkamus TDO deklaracijos dėl pagrindinių principų ir teisių darbe priedo, TDO deklaracijos dėl socialinio teisingumo siekiant sąžiningos globalizacijos ir Visuotinio darbo vietų pakto pakeitimus, kaip nurodyta šios rezoliucijos priede.“

Numatomas aktas taps Šalims privalomas pagal Susitarimo 24.5 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad: „Prekybos komiteto arba, atitinkamais atvejais, specialiojo komiteto priimti sprendimai yra privalomi Šalims“.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Prekybos komitete, grindžiama prie šio pasiūlymo pridėtu Prekybos komiteto sprendimo projektu.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“³.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Prekybos komitetas yra organas, įsteigtas susitarimu, būtent Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimu.

³ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas Vokietija / Taryba, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Aktas, kurį Prekybos komitetas raginamas priimti, yra teisinę galią turintis aktas. Vadovaujantis Susitarimo 24.5 straipsnio 1 dalimi, numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Prekybos komiteto aktu Susitarimas bus iš dalies pakeistas, todėl tikslinga priimtą aktą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimu įsteigtame Prekybos komitete, dėl to susitarimo pakeitimų, susijusių su pagrindiniais principais ir teisėmis darbe

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimas (toliau – Susitarimas) buvo Sąjungos sudarytas Tarybos sprendimu (ES) 2024/244⁴ ir įsigaliojo 2024 m. gegužės 1 d.;
- (2) pagal Susitarimo 24.2 straipsnio 2 dalies i punktą, Susitarimo 24.1 straipsnio 1 dalimi įsteigtas Prekybos komitetas gali priimti sprendimus iš dalies pakeisti Susitarimą. Pagal Susitarimo 24.3 straipsnio j punktą, Prekybos komitetas gali nuspręsti iš dalies pakeisti Susitarimo 19.3 straipsnio 3 ir 4 dalis, susijusias su daugiašaliais darbo standartais ir susitarimais;
- (3) Susitarimo 19.3 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Prekybos komitetas ne vėliau kaip per pirmąjį posėdį gali priimti sprendimą iš dalies pakeisti Susitarimo 19.3 straipsnio 3 dalį, kad būtų atsižvelgta į tai, kad saugi ir sveika darbo aplinka įtraukiama į Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) pagrindinių principų ir teisių darbe sistemą;
- (4) Prekybos komitetas per pirmąjį posėdį turi priimti sprendimą į 19.3 straipsnio 3 dalyje pateiktą pagrindinių principų ir teisių darbe sąrašą įtraukti saugią ir sveiką darbo aplinką pagal 2022 m. birželio 10 d. TDO generalinės konferencijos 110-ojoje sesijoje priimtą I rezoliuciją⁵. Nuoroda į TDO deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe 19.3 straipsnio 3 dalyje turėtų būti atnaujinta, kad būtų suderinta su naujausiu jos pakeitimu;
- (5) iš dalies pakeitus 19.3 straipsnio 3 dalį, 19.3 straipsnio 5 dalies išnašoje pateiktas teiginys, kad visos valstybės narės yra ratifikavusios pagrindines TDO konvencijas, tampa nebeaktualus. Todėl tikslinga išbraukti 19.3 straipsnio 5 dalyje pateiktą išnašą;
- (6) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Prekybos komitete, nes Prekybos komiteto sprendimas Sąjungai bus privalomas;

⁴ 2023 m. lapkričio 27 d. Tarybos sprendimas (ES) 2024/244 dėl Europos Sąjungos ir Naujosios Zelandijos laisvosios prekybos susitarimo sudarymo Sąjungos vardu (OL L, 2024/244, 2024 2 28, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/244/oj>)

⁵ Rezoliucija dėl saugios ir sveikos darbo aplinkos įtraukimo į TDO pagrindinių principų ir teisių darbe sistemą (ILC.110 / Rezoliucija I), https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/%40ed_norm/%40relconf/documents/mee tingdocument/wcms_848632.pdf.

- (7) TDO deklaracijos dėl pagrindinių principų ir teisių darbe naujausias pakeitimas turi būti nurodytas 19.3 straipsnio 3 dalyje, į 19.3 straipsnio 3 dalyje išvardytus pagrindinius principus ir teises darbe turi būti įtraukta saugi ir sveika darbo aplinka, o 19.3 straipsnio 5 dalyje turi būti išbraukta nebeaktuali išnaša,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi per pirmąjį Prekybos komiteto posėdį, grindžiama prie šio sprendimo pridėtu Prekybos komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*